

К106 - Конвенција за неделен одмор (трговија и установи), 1957 г. (бр. 106)

Преамбула

Генералната конференција на Меѓународната организација на трудот,

Свикана во Женева од страна на Управниот орган на Меѓународната канцеларија на трудот, се состана на својата четириесетта седница на 5 јуни 1957 година, и

Одлучи да донесе определени предлози во однос на неделниот одмор во трговијата и установите, што претставува петта точка на дневниот ред на седницата, и

Утврди дека овие предлози треба да добијат форма на меѓународна конвенција,

на дваесет и шести јуни, илјада деветстотини педесет и седма година, ја донесува следнава Конвенција, што може да се наведува како Конвенција за неделен одмор (трговија и установи), 1957:

Член 1

Одредбите на оваа Конвенција се спроведуваат преку закони или прописи, освен ако истите не се применуваат преку законски механизми за утврдување на платите, колективни договори, арбитражни одлуки, или на кој било друг начин што е во согласност со националната практика и може да биде соодветен во националните услови.

Член 2

Оваа Конвенција се применува за сите лица, вклучувајќи ги приправниците, што се вработени во следниве претпријатија, институции или административни служби, било јавни или приватни:

- (а) трговски претпријатија;
- (б) претпријатија, институции или административни служби во коишто вработените лица вршат претежно канцелариски работи, вклучувајќи канцеларии на лицата со слободни занимања;
- (в) под услов ако засегнатите лица не се вработени во претпријатијата што се спомнуваат во член 3 и не се предмет на национални прописи или други аранжмани во врска со неделниот одмор во индустријата, рудниците, превозот или земјоделството--
  - (i) трговски служби на кои било други претпријатија;
  - (ii) служби на кои било други претпријатија во коишто вработените лица вршат претежно канцелариски работи;

- (iii) мешовити трговски и индустриски претпријатија.

Член 3

- 1. Оваа Конвенција се применува, исто така, за лицата што се вработени во некое од следниве претпријатија што членката што ја ратификува Конвенцијата може да ги наведе во изјавата што се приложува кон нејзината ратификација:
  - (а) претпријатија, институции или административни служби што обезбедуваат лични услуги;
  - (б) поштенски и телекомуникациски служби;
  - (в) новински претпријатија; и
  - (г) театри и места за јавна забава.
- 2. Секоја членка што ја ратификувала оваа Конвенција може дополнително да му достави на Генералниот директор на Меѓународната канцеларија на трудот изјава за прифаќање на обврските од Конвенцијата во однос на претпријатијата што се наведени во претходниот став што веќе не се наведени во некоја претходна изјава.
- 3. Секоја членка што ја ратификува оваа Конвенција наведува, во своите годишни извештаи во согласност со член 22 од Уставот на Меѓународната организација на трудот, во колкав обем се применувале или се предлага да се применуваат одредбите на Конвенцијата во однос на претпријатијата што се наведени во став 1 на овој член а не се опфатени со изјавата што е дадена во согласност со ставовите 1 или 2 на овој член, и известува за секој постигнат напредок во смисла на постепената примена на Конвенцијата во таквите претпријатија.

Член 4

- 1. Кога е тоа потребно, се преземаат соодветни мерки за утврдување на разграничувањето меѓу претпријатијата за коишто се применува оваа Конвенција и другите претпријатија.
- 2. Во секој случај кога постои сомневање дали оваа Конвенција се применува за некое претпријатие, институција или административна служба, прашањето се решава или од страна на надлежниот орган, по консултации со засегнатите организации на работодавачите и на работниците, кога тие постојат, или на кој било друг начин што е во согласност со националното право и практика.

Член 5

Може да се преземат мерки од страна на надлежниот орган или преку соодветниот механизам во секоја земја за исклучување од примената на одредбите на оваа Конвенција:

- (а) претпријатија во коишто се вработени само членови на семејството на работодавачот што не се или не може да се сметаат за вработени за плата;
- (б) лица на високи раководни позиции.

Член 6

- 1. Сите лица за коишто се применува оваа Конвенција, освен ако не е предвидено поинаку во следниве членови, имаат право на непрекинат неделен период за одмор во траење од најмалку 24 часа во текот на секој временски период од седум дена.
- 2. Неделниот период за одмор, кога е тоа можно, се дава истовремено на сите засегнати лица во секое претпријатие.
- 3. Неделниот период за одмор, кога е тоа можно, се утврдува на таков начин што се совпаѓа со деновите што веќе се утврдени како денови на одмор од традициите или обичаите на земјата или регионот.
- 4. Традициите и обичаите на верските малцинства се почитуваат колку што е тоа можно.

Член 7

- 1. Во случајот кога природата на работата, природата на услугите што се обезбедуваат од претпријатието, бројноста на населението што се опслужува или бројот на вработените лица се такви што одредбите од член 6 не може да се применат, може да се преземат соодветни мерки од страна на надлежниот орган или преку соодветниот механизам во секоја земја за примена на посебни распореди за неделниот одмор, кога е тоа соодветно, за определени категории лица или определени видови претпријатија што се опфатени со оваа Конвенција, при што се земаат предвид сите соодветни социјални и економски причини.
  - 2. Сите лица за коишто се применуваат таквите посебни распореди имаат право, во однос на секој период од седум дена, на одмор во вкупно траење што е најмалку еднакво на периодот што е предвиден во член 6.
  - 3. За лицата што работат во службите на претпријатијата што се предмет на посебни распореди и за коишто служби, кога би биле независни, би се применувале одредбите од член 6, се применуваат одредбите од тој член.
  - 4. Сите мерки во врска со примената на одредбите од ставовите 1, 2 и 3 на овој член се преземаат во консултации со засегнатите репрезентативни организации на работодавачите и на работниците, кога тие постојат.
-

Член 8

- 1. Надлежниот орган во секоја земја може да одобри привремени ослободувања, целосни или делумни (вклучувајќи укинување или скратување на периодот за одмор) од одредбите на членовите 6 и 7, или таквите ослободувања може да се одобрат на каков било друг начин што е одобрен со надлежниот орган и е во согласност со националното право и практика--
  - (а) во случај на несреќа, реална или претпоставена, виша сила или итна работа на просториите и опремата, но единствено под услов ако тие се неопходни за избегнување сериозно нарушување на редовното работење на претпријатието;
  - (б) во случај на вонредно работно оптоварување поради посебни околности, под услов ако од работодавачот по правило не може да се очекува дека ќе прибегне кон примена на други мерки;
  - (в) за да се спречи загубата на расипливи стоки.
- 2. При утврдувањето на околностите во коишто може да се одобрат привремени ослободувања во согласност со одредбите на потставовите (б) и (в) од претходниот став се консултираат засегнатите репрезентативни организации на работодавачите и на работниците, кога тие постојат.
- 3. Ако се искористат привремените ослободувања во согласност со одредбите на овој член, на засегнатите лица им се одобрува компензациски период за одмор со вкупно траење што е најмалку еднакво на периодот што е предвиден во член 6.

Член 9

Ако платите се уредени со закони или прописи или подлежат на контрола од управните органи, приходите на лицата што се опфатени од оваа Конвенција не смее да се намалат како резултат на примената на мерките што се преземени во согласност со Конвенцијата.

Член 10

- 1. Се преземаат соодветни мерки за осигурување на правилното извршување на прописите или одредбите во врска со неделниот одмор, преку соодветен инспекциски надзор или на друг начин.
- 2. Кога тоа е соодветно за начинот на којшто се спроведуваат одредбите на оваа Конвенција, се преземаат потребни мерки во форма на казни за да се осигури извршувањето на нејзините одредби.

Член 11

Секоја членка што ја ратификува оваа Конвенција во своите годишни извештаи во согласност со член 22 од Уставот на Меѓународната организација на трудот вклучува--

- (а) список со категориите лица и видовите претпријатија што се предмет на посебните распореди за неделен одмор како што е предвидено во член 7; и
- (б) информации за околностите во коишто може да се одобрат привремените ослободувања во согласност со одредбите на член 8.

Член 12

Ниедна одредба на оваа Конвенција не влијае врз кој било закон, одлука, обичај или договор што осигуруваат поповолни услови за засегнатите работници од оние што се предвидени во Конвенцијата.

Член 13

Одредбите на оваа Конвенција може да се укинат привремено во секоја земја од страна на владата во случај на војна или друга вонредна состојба што претставува закана за националната безбедност.

Член 14

Формалните ратификации на оваа Конвенција се проследуваат до генералниот директор на Меѓународната канцеларија на трудот за регистрација.

Член 15

- 1. Оваа Конвенција е обврзувачка само за оние членки на Меѓународната организација на трудот чии ратификации се регистрирани кај Генералниот директор на Меѓународната канцеларија на трудот.
- 2. Таа влегува во сила дванаесет месеци по датумот на регистрирање на ратификациите на две членки кај Генералниот директор.
- 3. Потоа, оваа Конвенција влегува во сила во однос на секоја членка, дванаесет месеци по датумот на регистрирање на нејзината ратификација.

Член 16

- 1. Членката што ја ратификувала оваа Конвенција може да ја откаже истата по истекот на десет години од датумот кога Конвенцијата за прв пат влегла во сила, преку акт испратен за регистрација до Генералниот директор на Меѓународната канцеларија на трудот. Ова откажување нема да има ефект додека не измине една година од датумот на кој што е регистрирано.
- 2. Секоја членка што ја ратификувала оваа Конвенција и што во временски период од една година по истекот на периодот од десет години наведен во претходниот став, не го искористи правото за откажување дадено со овој член, ќе биде обврзана за период од следните десет години, а потоа може да ја откаже оваа Конвенција по истекот на секој нов период од десет години согласно со условите предвидени со овој член.

Член 17

- 1. Генералниот директор на Меѓународната канцеларија на трудот ги известува сите членки на Меѓународната организација на трудот за регистрацијата на сите ратификации и откажувања што му се доставени од страна на членките на Организацијата.
- 2. Кога ги известува членките на Организацијата за регистрацијата на втора ратификација доставена до него, Генералниот директор мора да им обрне внимание на членките на Организацијата за датумот на којшто Конвенцијата влегува во сила.

Член 18

Генералниот директор на Меѓународната канцеларија на трудот ги доставува до Генералниот секретар на Обединетите нации за регистрација, согласно Членот 102 од Повелбата на Обединетите нации, целосните податоци за сите ратификации и акти на откажување, регистрирани од него согласно одредбите од претходните членови.

Член 19

Кога тоа ќе го смета за потребно, Управниот орган на Меѓународната канцеларија на трудот поднесува извештај до Генералната конференција за примената на оваа Конвенција и ја разгледува потребата за ставање на прашањето на нејзината целосна или делумна ревизија на дневен ред на Конференцијата.

Член 20

- 1. Ако Конференцијата усвои нова Конвенција која во целост или делумно ја ревидира оваа Конвенција, тогаш, освен ако со новата конвенција не се одреди поинаку:
  - (а) ратификацијата на новата ревидирана конвенција од некоја членка ќе значи ipso jure откажување на оваа Конвенција, без оглед на одредбите од член 16 горе, ако и кога новата ревидирана конвенција ќе влезе во сила;
  - б) од датумот кога новата ревидирана конвенција влегува во сила, оваа Конвенција ќе престане да биде отворена за ратификација од членките.
- 2. Оваа Конвенција во секој случај останува во сила во нејзината постоечка форма и содржина за оние членки кои што ја ратификувале, а не ја ратификувале ревидираната конвенција.

Член 21

Англиската и француската верзија на текстот на оваа Конвенција се подеднакво веродостојни.